

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО РЕФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ РОЗРАХУНКУ ЗБОРІВ ДО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ

Пропонується підхід, за яким механізм збору нарахувань та утримань до Пенсійного фонду (ПФ) України виконує, в першу чергу, регулюючу функцію. Суть запропонованого підходу в наступному.

По-перше. Ставка в частині нарахувань є змінною і має максимальну величину для мінімальної заробітної плати (ЗП). Зі зростанням суми ЗП (доходу) від мінімальної до середньої ставка в частині нарахувань до ПФ зменшується до, наприклад, діючої на поточний момент (візьmemo для розрахунку не 33,2%, а округлену — 30%) — див. рядок 2, табл. 1. Ставка 30% застосовується для середньої ЗП, а також, для зарплат, що перевищують середню (рядок 2, табл. 2). Для ЗП від середньої і вище ставка нарахувань до ПФ не змінюється та залишається 30%. Таким чином, систему зборів до ПФ у частині нарахувань можна охарактеризувати як регресивно-пропорційну. Від мінімальної зарплати до середньої діє система регресивного оподаткування, від середньої та вище — система пропорційного оподаткування.

По-друге. Регресивні ставки сформовані за розміром таким чином, що, з одного боку, їх застосування передбачає найбільшу суму нарахувань для мінімальної заробітної плати та зменшення суми нарахувань при зростанні зарплати (рядок 2, табл. 1), а з іншого боку, — добуток суми нарахувань до ПФ і суми зарплати є найбільшим для мінімальної зарплати і зменшується при зростанні ЗП та є найменшим для середньої ЗП (див. рядок 4, табл. 1).

По-третє. Формула розрахунку ставки нарахування (CmH) до ПФ має вигляд:

$$CmH = 1,4 \cdot \frac{\text{Середня ЗП}}{\text{Фактична ЗП}} - 1,1 ; \quad (1)$$

де *Середня ЗП* — розмір середньої заробітної плати (доходу), який має бути офіційно встановленим для використання в податкових розрахунках;

Фактична ЗП — розмір фактичної заробітної плати, що оподатковується.

Формула (1) не є емпіричною, а виведена у відповідності до умов, наведених вище. Нагадуємо, що формула (1) «працює» в межах від мінімальної ЗП до середньої.

Четверте. Утримання в межах ЗП від мінімальної до середньої включно не передбачаються (див. рядок 5, табл. 1). Утримання починають здійснюватись для ЗП, що вище середньої (див. табл. 2). Ставка в частині утримань пропонується 10% (або обґрунтовано інша) і застосовується на суму, що перевищує середню ЗП.

П'яте. Джерелом покриття внеску до ПФ в частині нарахування лишається підприємство (роботодавець). Утримання сплачує фізична особа зі своєї ЗП (доходів).

"Ми маємо зростання доходів населення, що б там хто не говорив, вже вийшли на 2400 гривень зарплати по країні, це вище ніж в минулому році на 400 гривень, а до кінця року ми вийдемо на 2700 середньої зарплати", — сказав прем'єр-міністр М.А.Азаров у вечірньому ефірі Першого національного каналу 28 жовтня 1910 року, повідомляє Інтерфакс. Тож, спираючись на слова прем'єр-міністра про рівень середньої зарплати у 2700 гривень, можна запропонувати один із варіантів регулюючого механізму розрахунку.

Приклади розрахунку за наведеними вище пропозиціями дано в табл. 1 та табл. 2.

Розрахунок зборів до ПФ в межах доходів від мінімальної ЗП до середньої ЗП

Таблиця 1.

Заробітна плата, грн	900	1000	1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900	2000	2100	2200	2300	2400	2500	2600	2700
Ставка нарахувань до ПФ, %	310	268	233,6	205	180	160	142	126,3	112,4	100	88,9	79	70	61,8	54,3	47,5	41,2	35,4	30
Сума нарахувань, грн	2790	2680	2570	2460	2350	2240	2130	2021	1911	1800	1689	1580	1470	1360	1249	1140	1030	920	810
Витрати підприємства (ЗП+нарахування), грн	3690	3680	3670	3660	3650	3640	3630	3621	3611	3600	3589	3580	3570	3560	3549	3540	3530	3520	3510
Ставка утримань до ПФ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Розрахунок зборів до ПФ в межах доходів від середньої ЗП і вище

Таблиця 2.

Заробітна плата, грн	2800	2900	3000	5000	6000	7000	8000	9000	10000	20000	30000	40000	50000	55000	100000	150000	200000	250000	300000
Ставка нарахувань, %	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Сума нарахувань, грн	840	870	900	1500	1800	2100	2400	2700	3000	6000	9000	12000	15000	16500	30000	45000	60000	75000	90000
Сума, що перевищує середню ЗП, грн	100	200	300	2300	3300	4300	5300	6300	7300	17300	27300	37300	47300	52300	97300	147300	197300	247300	297300
Ставка утримань, %	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Сума утримань до ПФ, грн	10	20	30	230	330	430	530	630	730	1730	2730	3730	4730	5230	9730	14730	19730	24730	29730

Запропонований механізм формує умови, за яких стає економічно не прийнятним в першу чергу для юридичних осіб застосування низьких заробітних плат. У частині ЗП, що вищі за середню, починає діяти механізм зборів в частині утримання, який за ставкою є вищим, ніж діючий на поточний момент. І останнє. Запропонований механізм не передбачає максимальну величину доходів, з яких справляється збір до ПФ. Тобто, збір до ПФ сплачують всі і з будь-якого розміру своїх доходів.

Галахова О.В. Пропозиції щодо реформування механізму розрахунку зборів до пенсійного фонду України/ О.В. Галахова/Напрями розбудови податкової системи України в умовах утвердження ринкової економіки: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (1-2 лютого 2011р.). - Тернопіль: ТНЕУ, 2011. - С.58-60.